

Betreft:	Tussenrapportage Kigo-project <i>Animal Business</i> Kigo/2011/13-023
Datum:	11 september 2012

1. Inleiding

Het Kigo-project *Animal Business*, programmaonderdeel van het GKC-programma Ondernemerschap, ligt goed op stoom. Het project loopt van september 2011 tot augustus 2013. De beeldvormingsfase is per 1 maart 2012 afgerond en de oordeelsfase per 15 juli jl. Het tweede projectjaar wordt gebruikt om het concept opleidings- en uitvoeringsplan uit te proberen, bij te stellen en definitief te maken.

In de beeldvormingsfase hebben de projectmedewerkers vmbo, mbo en hbo inzicht gekregen in **elkaars opleidingen**. Ook zijn de **examenstandaarden** met werkprocessen, beheersingscriteria in kaart gebracht.

In overleg met het primaire (stage bidders) en secundaire (banken, accountants en brancheverenigingen) bedrijfsleven zijn **definities van ondernemerschap** geformuleerd in de vorm van een *Focus op ondernemerschap* voor de sectoren vee/dier/paard. Voor het overleg hierover met het bedrijfsleven is door de projectgroep een enquête gemaakt, afgenomen en getotaliseerd. Daarnaast is een symposium georganiseerd en zijn individuele gesprekken gevoerd.

Om inzicht te krijgen in de gewenste **competentieontwikkeling** en het coachen daarvan, is door de projectgroep aangehaakt bij het WURKS 1-project 'Naar coaching op maat'. De MBO-studenten van leerjaar 4 vee/paard/dier hebben allemaal meegedaan aan het onderzoek naar de relatie tussen de persoonlijkheid van de leerling en diens competentiebeheersing/-ontwikkeling. De resultaten worden meegenomen in het vorm geven van nieuwe opleidingsplannen en het coachen van de competentieontwikkeling van de studenten binnen dit opleidingstraject.

De projectmedewerkers zijn per 1 maart begonnen met de fase van **oordeelsvorming** waarin zij de huidige leertrajecten hebben geëvalueerd en de uitgangspunten en randvoorwaarden hebben geformuleerd voor de nieuwe opleidings-, toetsings- en uitvoeringsplannen.

Daarnaast is in deze fase een opzet gemaakt voor interactie tussen studenten van hbo → mbo en mbo → vmbo; de uitgewerkte try-out wordt in het tweede projectjaar uitgevoerd (cursusjaar 12/13).

Tops:

- De pragmatische opzet van het project
- Betrokken partijen hebben rechtstreeks belang bij de resultaten
- Interactie tussen vmbo, mbo en hbo geeft inzicht en energie om de leerling centraal te stellen in zijn ontwikkeling wat betreft ondernemerscompetenties.
- interactie met bedrijfsleven geeft inzicht en energie om de gewenste competenties volledig en goed scherp te krijgen.

Knelpunten:

- De examenstandaarden veranderen waarschijnlijk binnenkort weer ten gevolge van een verkorting van 4 naar 3 jaar van de Mbo-opleidingen.
- De fte-inzet staat zo onder druk, dat zowel vmbo als mbo moeite hebben om de toezegde fte-inzet binnen het project waar te maken.
- Om het bedrijfsleven daadwerkelijk te betrekken bij onderwijsontwikkeling is een actief relatiebeheer noodzakelijk.
- Wat competentieontwikkeling betreft zijn ontzettend veel diffuse en soms tegenstrijdige trajecten gaande, waardoor op dit gebied door de bomen het bos moeilijk zichtbaar is.

2. Voortgang

Uitgevoerde activiteiten van september 2011 tot half juli 2012 met resultaten:

Resultaten tot 15 juli 2012	Activiteiten
Kennismaking + inzicht in huidige leertrajecten	5 bezoeken met presentatie + rondleiding van de deelnemende opleidingen vmbo, mbo en hbo aan elkaar
Inzicht in examenstandaarden, programma's van toetsing en afsluiting	Overleg met M.T. en Centraal Examenbureau Groenhorst College over ontwikkelingen en randvoorwaarden Bestudering examenstandaarden
Inzicht in scope (werkzaamheden + gezichtskring) ondernemer vee/paard/dier	Overleg met primaire en secundair bedrijfsleven via - Enquête - Symposium - Individuele gesprekken
Inzicht in ondernemerskwaliteiten, vaardigheden en competenties van (diergerichte) Mbo-opleidingen niveau 4	- Bestudering Ondernemerswijzer - Bestudering examenstandaard Animal Business - Overleg met bedrijfsleven - Deelname WURKS 1 project 'Naar coachen op maat' - Experiment met DISC-kleurenspel + Insights Discovery - Experiment IKTO-test
3 x (vee/paard/dier) notitie 'Focus op ondernemerschap' *	Overleg in de opleidingsteams en met bedrijfsleven
Nieuwsbrief	Communicatie met collega's en Groen Kennisnet
Eerste concept peer teaching studenten hbo → mbo → vmbo	Onderzoek naar mogelijkheden + een opzet en voorbereiding van een try-out in het komende cursusjaar
COM: Competentie Ontwikkeling Meter **	In samenwerking met het WURKS-project 'Naar coachen op maat'.
Uitvoeringsplan voor jaar 2	In overleg met de docententeams een jaarplanning gemaakt voor samenwerking/uitwisseling tussen studenten hbo/mbo/vmbo

* Concrete beschrijving van de gewenste scopes, kwaliteiten, vaardigheden en competenties voor een beginnend beroepsbeoefenaar van niveau 4.

** Zie bijlage COM

- Het effect van de subsidie voor dit programmaonderdeel is, dat uitvoering kan worden gegeven aan de wens van diergerichte mbo-opleidingen om

- het bedrijfsleven (primair + secundair) meer te betrekken bij het managementdeel van de opleidingen.
- de leerlingen van de verschillende diergerichte opleidingen via peer-teaching van en met elkaar te laten leren in het managementdeel van de opleidingen.
- leerlingen/studenten vmbo-mbo-hbo via peer-teaching van en met elkaar te laten leren en oriënteren op ondernemerschap en ondernemendheid

- Het project AnBus betreft het primair bedrijfsleven (stage bidders) en secundair bedrijfsleven (banken, accountantskantoren en brancheorganisaties) **in de regio** bij het onderwijs van zowel vmbo, mbo als hbo waarmee dit project concreet handen en voeten geeft aan de doelstellingen van de onderwijsinstellingen, het GKC, de overheid en het bedrijfsleven zelf. Leerlingen moeten hun deelplannen presenteren aan mensen uit het bedrijfsleven en de uiteindelijke ondernemersplannen worden gepresenteerd in een bankfiliaal waarbij de bank het eindoordeel velt waarbij zij aangeeft of zij het plan (in principe) wil financieren.

- Voor het tweede projectjaar (september 2012 tot augustus 2013) is een uitvoeringsplan gemaakt om hbo-studenten van de CHE de ondernemersplannen van de mbo-studenten van de diergerichte opleidingen schriftelijk en mondeling van commentaar te voorzien. Ook is een plan gemaakt waarin mbo-studenten vmbo-leerlingen begeleiden in een oriëntatie op dierhouderij-bedrijven.

- Het Kigo-project AnBus is aangehaakt bij het WURKS-project 'Naar coachen op maat' om een werkbaar instrument te ontwikkelen dat de competentieontwikkeling voor ondernemerschap ondersteunt. Het komend projectjaar wordt getracht om op grond van de ervaringen in het afgelopen jaar om een betaalbaar en vlot werkbaar instrument te ontwikkelen.

3. Vernieuwing

Het onderwijsconcept wordt herschreven van 'consumptie door de leerling' naar 'initiatief bij de leerling'. Authentieke situaties (optimaliseren van een bestand bedrijf, het runnen van een mini-onderneming en het schrijven van een ondernemersplan voor een authentieke situatie) worden het uitgangspunt voor het leerproces. Hbo-studenten en primair + secundair bedrijfsleven wordt betrokken bij invulling en ook bij beoordeling van de mbo-studenten.

4. Adviezen adviescommissie

Niet van toepassing.

5. Wijziging van uitvoeringsplan

Niet van toepassing.

6. Positie van de organisatie

De samenwerking van de 3 betrokken onderwijsinstellingen De Meerwaarde, Chr. Hogeschool Ede en Groenhorst Barneveld verloopt heel prettig. Het wordt door de projectmedewerkers als verrijkend en stimulerend ervaren om een goede kijk in elkaars opleidingen te krijgen. Het elkaar bevragen stimuleert een brede beeld- en oordeelsvorming. Ook de docententeams worden in het tweede projectjaar betrokken bij de try-outs.

Het management van de opleidingen staat achter het project en stimuleert de vernieuwende opzet, evenals de betrokken stage bidders, banken, accountantskantoren en brancheorganisaties.

7. Financiën

Zie bijlage 'Financieel tussenverslag'.

8. Tekst voor Groen Kennisnet

Zie bijlage 'nieuwsbrief'.

Bijlagen:

1. Nieuwsbrief
2. COM: WURKS-1 project 'Naar coachen op maat'
3. Financieel tussenverslag r.i.u.b.